

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR
2025- 2026

1. DATE DESPRE PROGRAM

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE DIN CRAIOVA
1.2 Facultatea	ASISTENȚĂ MEDICALĂ
1.3 Departamentul	I
1.4 Domeniul de studii	SĂNĂTATE
1.5 Ciclu de studii ¹	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii/Calificarea	ASISTENȚĂ MEDICALĂ GENERALĂ

2. DATE DESPRE DISCIPLINĂ

2.1 Denumirea disciplinei	MODALITĂȚI DE COMUNICARE VARSTĂ-PACIENT, SPECIFICE PENTRU ASISTENȚA MEDICALĂ COMUNITARĂ						
2.2. Codul disciplinei	AM3215						
2.3 Titularul activităților de curs	Dan Nechita						
2.4 Titularul activităților de seminar	Dan Nechita						
2.5. Gradul didactic	Șef de lucrări Dr.						
2.6. Încadrarea (norma de bază/asociat)	vacant						
2.7. Anul de studiu	III	2.8. Semestrul	I	2.9. Tipul disciplinei (conținut) ²⁾	DS	2.10. Regimul disciplinei (obligativitate) ³⁾	OP

3. TIMPUL TOTAL ESTIMAT (ore pe semestru de activități didactice și de studiu individual)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	3.2 din care: curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	3.5 din care: curs	14	3.6 seminar/laborator	14
3.7 Examinări	2				
3.8 Total ore studiu individual	30				
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					3
Alte activități...consultații, cercuri studentesti					2
3.9 Total ore pe semestru (1 credit=30 ore)	60				
3.10 Numărul de credite	2				

4. PRECONDIȚII (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. CONDIȚII (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Acces la videoproiector și tablă de scris
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Acces la videoproiector/tv și tablă de scris/flipchart

6. COMPETENȚELE SPECIFICE ACUMULATE (prin parcurgerea și promovarea disciplinei)

<p>COMPETENȚE PROFESIONALE</p>	<p>CP1: Fundamentarea teoretică a îngrijirilor bazată pe cunoașterea comportamentului uman.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Absolventul trebuie să demonstreze cunoașterea adecvată a funcțiilor fiziologice și a comportamentului în condiții de sănătate și boală, corelând interacțiunea dintre om și mediul său social; disciplina oferă studenților cadrele teoretice necesare pentru a înțelege reacțiile pacienților ca răspunsuri adaptative la boală, dincolo de simptomatologia fizică. <p>CP2: Evaluarea clinică și anamneza în context comunitar.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Capacitatea de a efectua o anamneză corectă și completă și de a consemna datele medicale și planul de îngrijire într-un mod care să reflecte nevoile pacientului; Prin tehnicile de ascultare activă și analiza barierelor, disciplina pregătește studentul să colecteze date subiective precise, esențiale pentru o anamneză de calitate în mediul familial al pacientului. <p>CP3: Managementul îngrijirilor holistice pe etape de vârstă.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Caracterizarea ciclului vieții și a efectelor creșterii, dezvoltării și îmbătrânirii în funcție de individ, familie și comunitate; calupul dedicat comunicării cu și cu vârstnicii permit asistentului să personalizeze actul medical în funcție de stadiul de dezvoltare al beneficiarului. <p>CP4: Aplicarea eticii profesionale și a responsabilității personale.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Furnizarea serviciilor în limita competențelor dobândite, apărarea valorilor profesionale și utilizarea principiilor etice în luarea deciziilor; Studiul stilurilor de comunicare și al asertivității dezvoltă capacitatea studentului de a negocia sensurile într-un mod respectuos, protejând autonomia pacientului chiar și în situații critice. <p>CP5: Intervenția preventivă și educația pentru sănătate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea factorilor de risc și implementarea măsurilor de prevenire prin strategii de comunicare adaptate diversității culturale a comunității; materia antrenează abilitățile de „alfabetizare în sănătate”, învățând asistentul să utilizeze limbajul afirmativ și tehnicile de schimbare a credințelor pentru a motiva pacienții vulnerabili să adopte stiluri de viață sănătoase.
<p>COMPETENȚE TRANSVERSALE</p>	<p>CT1: Comunicare asertivă și relaționare eficientă.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utilizarea limbajului verbal și nonverbal pentru a interacționa eficient cu pacienții, familiile și alți profesioniști ai sectorului sanitar; materia modelează un comportament asertiv care facilitează munca în echipă și previne conflictele profesionale. <p>CT2: Gândire critică, reflexivă și fundamentare pe dovezi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formarea capacității de a formula ipoteze și recomandări eficiente (oral și în scris) bazate pe dovezi pentru îmbunătățirea calității practice; exercițiile propuse la seminar obligă studentul să analizeze critic mesajele primite, separând faptele obiective de interpretările subiective, crescând astfel acuratețea deciziei clinice. <p>CT3: Dezvoltare profesională și adaptabilitate. Asumarea învățării pe tot parcursul vieții și capacitatea de a se adapta la schimbări și la diversitatea culturală a grupurilor vulnerabile; analiza propriilor mecanisme de coping permite studentului să își gestioneze anxietatea și nesiguranța în fața emoțiilor pacienților, asigurând o reziliență profesională pe termen lung.</p>

7.1 OBIECTIVELE DISCIPLINEI:

OBIECTIVUL GENERAL AL DISCIPLINEI:

Dezvoltarea competențelor de comunicare interpersonală și profesională esențiale pentru stabilirea unei relații terapeutice eficiente, centrate pe pacient, și pentru colaborarea optimă în echipa multidisciplinară de sănătate.

OBIECTIVELE SPECIFICE:

Cunoașterea și înțelegerea fundamentelor comunicării dar și a specificității comunicării cu diferitele tipuri de pacienți.

- Să identifice și să explice axiomele comunicării și modelele de comunicare eficientă (Observații, Gânduri, Emoții, Nevoi) ca bază pentru interacțiunea profesională.
- Să diferențieze și să utilizeze conștient comunicarea paraverbală (ton, ritm, volum, dictie) și comunicarea nonverbală (limbaj mimico-gestual) pentru a susține sau a clarifica mesajul verbal.
- Să dezvolte și să aplice tehnici de ascultare activă și ascultare cu deschidere și empatie pentru a depăși blocajele în ascultare și pentru a înțelege pe deplin informațiile subiective și obiective ale pacientului (istoric, emoții, convingeri — nivelul faptelor, al afectivității, al cogniției/gândurilor).
- Să utilizeze stilul de comunicare asertiv și mesajele de tip "eu" în interacțiunea cu pacientul și echipa, evitând în același timp locuțiunile și frazele de evitat care pot afecta relația terapeutică.
- Să adapteze limbajul și abordarea comunicării la specificitățile diferitelor tipuri de pacienți (anxios, furios, depresiv, minor, vârstnic, hipocondriac, cu boli stigmatizante etc.).
- Să aplice protocoalele și modalitățile specifice de comunicare medicală pentru a transmite pacientului diagnosticul, planul de tratament și prognosticul într-un mod clar, etic și empatic.
- Să utilizeze elemente de comunicare medicală pentru a construi și menține o relație de încredere și colaborare cu pacientul, fundamentală pentru complianța (aderența) la tratamentul de lungă durată.

- Să elaboreze rapoarte de evaluare și tratament clare și comprehensibile, necesare pentru o colaborare interprofesională eficientă și pentru asigurarea continuității îngrijirii.

7.2 REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII

<p>Cunoștințe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studentul/absolventul identifică perspectiva multidisciplinară și interdisciplinară asupra comportamentului persoanelor sănătoase și al celor bolnave, descrie, identifică și sumarizează tehnici de comunicare medicală și relaționare în relație cu pacientul, în contextul medical, psihologic și social care condiționează starea de sănătate
<p>Aptitudini</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studentul/absolventul utilizează concepte și instrumente analitice pentru a examina contextul psihologic și social care condiționează starea de sănătate și pentru a asigura comunicarea și relaționarea în mediul real și virtual, în cadrul echipei și în relație cu pacientul
<p>Responsabilitate și autonomie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studentul/absolventul proiectează, aplică și gestionează strategii de comunicare și relaționare în mediul real și virtual, în cadrul echipei și în relație cu pacientul, în contextul medical, psihologic și social care condiționează starea de sănătate

8. CONȚINUTURI

8.1 Curs (unități de conținut)	Nr. ore
1. Tema 1: Abilități fundamentale de comunicare	2
Axiomele comunicării; abilitatea de avorbi; modelul de comunicare eficientă	
2. Tema 2: Tehnici de comunicare	2
Comunicarea nonverbală; comunicarea paraverbală; abilitatea de a asculta; blocaje în ascultare	
3. Tema 3: Alte tehnici de comunicare	2
Tehnici de ascultare activă; atitudini în ascultare; exprimarea prin cuvinte; stiluri de comunicare; mesaje „eu”	
4. Tema 4: Elemente de comunicare medicală	2
Generalități, distorsuni și blocaje, comunicarea diagnosticului, situații dificile de comunicare	
5. Tema 5: Alte elemente de comunicare medicală și strategii de ajutor	2
Principii, metode, rezultate în comunicarea terapeutică; mecanisme de coping/ apărare și strategii de ajutor	
6. Tema 6: Comunicarea bazată pe nevoile pacienților	2
Specificități de comunicare pentru pacientul: anxios, furios, cronic, muribund, nealfabetizat, cu deficiente	
7. Tema 7: Comunicarea terapeutică în funcție de nevoi	2
Cum comunicăm cu pacientul: minor, vârstnic, cu diferențe culturale, cu dureri, cu boli stigmatizante	
TOTAL	14
8.2 Lucrări practice (subiecte/teme)	
1. Tema 1: Abilități fundamentale de comunicare	2
Axiomele comunicării; abilitatea de avorbi; modelul de comunicare eficientă	
2. Tema 2: Tehnici de comunicare	2
Comunicarea nonverbală; comunicarea paraverbală; abilitatea de a asculta; blocaje în ascultare	
3. Tema 3: Alte tehnici de comunicare	2
Tehnici de ascultare activă; atitudini în ascultare; exprimarea prin cuvinte; stiluri de comunicare; mesaje „eu”	
4. Tema 4: Elemente de comunicare medicală	2
Generalități, distorsuni și blocaje, comunicarea diagnosticului, situații dificile de comunicare	
5. Tema 5: Alte elemente de comunicare medicală și strategii de ajutor	2
Principii, metode, rezultate în comunicarea terapeutică; mecanisme de coping/ apărare și strategii de ajutor	
6. Tema 6: Comunicarea bazată pe nevoile pacienților	2
Specificități de comunicare pentru pacientul: anxios, furios, cronic, muribund, nealfabetizat, cu deficiente	
7. Tema 7: Comunicarea terapeutică în funcție de nevoi	2
Cum comunicăm cu pacientul: minor, vârstnic, cu diferențe culturale, cu dureri, cu boli stigmatizante	
TOTAL	14
BIBLIOGRAFIE	
1. Laurie Kelly McCorry and Jeff Mason - Communication Skills for the Healthcare Professional, Enhanced Edition 2nd Edition, 2020	
2. Carol Tamparo, Wilburta Lindh, Michelle Blesi - Therapeutic Communication for Health Care Professionals (MindTap Course List) 5th Edition, 2023	
3. Shaikh Hasan Anwer - The Art of Bedside Communication: Bridging Medical Expertise with Human Connection, 2025	
4. David R. Beukelman Ph.D., Janice C. Light Ph.D. - Augmentative & Alternative Communication: Supporting Children and Adults with Complex Communication Needs Fifth Edition, 2020	

9. COROBORAREA CONȚINUTURILOR DISCIPLINEI CU AȘTEPTĂRILE REPREZENTANȚILOR COMUNITĂȚII EPISTEMICE, ASOCIAȚIILOR PROFESIONALE ȘI ANGAJATORI REPREZENTATIVI DIN DOMENIUL AFERENT PROGRAMULUI

- Conținutul acestei discipline a fost elaborat pentru a asigura o convergență deplină între rigoarea academică și nevoile reale ale pieței muncii din domeniul sanitar.
- Materia respectă Standardele Specifice ARACIS pentru programul de studii Asistență Medicală Generală, integrând rezultatele învățării solicitate pentru nivelul 6 de calificare (licență). Structura modulară pe grupe de vârstă și accentul pe comunicarea asertivă răspund indicatorilor de performanță privind formarea abilităților clinice și a competențelor transversale necesare unui profesionist care activează în sisteme reglementate sectorial la nivel european.
- Disciplina se integrează în strategia educațională a Facultății de Moașe și Asistență Medicală (FMAM) din cadrul UMF Craiova, care urmărește formarea unor specialiști dinamici și competenți, capabili să deservească nevoile de sănătate ale comunității regionale. Corelarea conținutului cu Masteratul de "Dezvoltare a serviciilor de nursing comunitar" de la UMF Craiova asigură o continuitate în pregătirea profesională, deschizând calea către cercetarea academică și specializarea avansată.
- Tematica abordată (etica, confidențialitatea, relația terapeutică) este în deplină concordanță cu Codul de Etică și Deontologie al asistentului medical generalist promovat de Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România (OAMGMAMR). Angajatorii reprezentativi (spitale clinice, centre de asistență comunitară, unități de îngrijire la domiciliu) solicită absolvenți care să poată gestiona independent comunicarea cu persoanele apropiate și să aplice măsuri în situații de criză, competențe dezvoltate direct prin modulele de protocoale clinice ale cursului.
- Conținutul este coroborat direct cu atributele profilului absolventului, vizând abordarea holistică și apărarea demnității pacientului. Totodată, disciplina încorporează cele mai noi metodologii de lucru publicate de Institutul Național de Sănătate Publică (INSP) în 2024, inclusiv "Manualul pentru asistența medicală comunitară", asigurând astfel că studenții învață pe baza unor ghiduri de practică recunoscute la nivel național pentru îngrijirea populațiilor vulnerabile.

10. REPERE METODOLOGICE

Forme de activitate	Tehnici de predare / învățare, materiale, resurse: expunere, curs interactiv, lucru în grup, învățare prin probleme/proiecte etc. În cazul apariției unor situații speciale (stări de alertă, stări de urgență, alte tipuri de situații care limitează prezența fizică a persoanelor) activitatea se poate desfășura și online folosind platforme informatice agreate de către Facultate/Universitate (ex. Webex meeting).
Curs	prelegere, conversație euristică, dezbateră, problematizarea
Lucrări practice	aplicații practice, problematizarea, exercițiul, jocul de rol, conversația euristică
Studiu individual	observația, studiul de caz, lucrul cu manualul, documentarea

11. PROGRAM DE RECUPERARE

Recuperări absențe	Nr. absențe care se pot recupera	Locul desfășurării	Perioada	Responsabil	Programarea temelor
	1	601, Extensie	Ultimele 2 săptămâni din semestru	Responsabilul activităților practice	În funcție de subiectele seminariilor la care au absentat studenții
Program de consultații/ cerc științific studențesc	-	718, Extensie	Pe tot parcursul semestrului	Responsabilul activităților practice	În funcție de necesități
Program pentru studenții slab pregătiți	-	718, Extensie	Pe tot parcursul semestrului	Responsabilul activităților practice	În funcție de necesități

12. EVALUARE

Tip de activitate	Forme de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Evaluare formativă prin sondaj în timpul semestrului Sumativă în timpul examenului	Examen (scris)/ sistem grilă	40%
Lucrări practice	Formativă prin sondaj în timpul semestrului Periodică în timpul semestrului, Sumativă în în ultima săptămână	Examen scris/sistem grila	30%

	a semestrului		
Verificări periodice			20%
Evaluarea activității individuale			10%
Standard minim de performanță			minim 50% la fiecare componentă a evaluării
<ul style="list-style-type: none"> •Cunoașterea terminologiei anatomice •Recunoașterea elementelor anatomice care alcătuiesc corpul uman și a relațiilor dintre ele 			
13. PROGRAME DE ORIENTARE SI CONSILIERE PROFESIONALĂ			
Programe de orientare și consiliere profesională (2 ore/lună)			
Programare ore	Locul desfășurării	Responsabil	
A treia vineri din lună	Sediul disciplinei	Titular disciplină	

Data avizării în departament: 18.09.2025

Director de departament,
Conf. Univ. Dr. Radu Lucrețiu

Coordonator program de studii,
Prof. Univ. Dr. Dana Maria
Albulescu

Responsabil disciplină,
Șef Lucrări Dr. Dan Nechita